

Sportclubbestuurder Anton Bakx: 'Veel besturen zijn nog niet gewend om vrijwilligers te motiveren'

Sportclubbestuurder pleit ervoor dat clubbesturen meer verantwoordelijkheid op zich nemen om zelfstandigheid te laten slagen

Sportverenigingen worden steeds belangrijker nu gemeenten andere taken en zaken aan hun hoofd krijgen. Niet alle clubs zullen het hoofd boven water kunnen houden. Fieldmanager besteedt tot aan het Nationaal Sportvelden Congres elk nummer aandacht aan verenigingen die een succesvolle modus hebben gevonden in hun zelfstandigheid en of in samenwerking met de markt. Anton Bakx van v.v. Hoeve is een mensenmanager: hij ziet het als zijn hoofdtaak om onder de mensen te zijn aan wie hij 'leiding geeft'.

Auteur: Santi Raats

Anton Bakx, bestuurslid Gemeentezaken en coördinatie van vrijwilligers, is medio 2008 met pensioen gegaan. Hij was zijn hele werkleven actief bij de Rabobank, waar hij leiding gaf als manager bedrijfsmanagement op het gebied van onder meer facilitair beheer en risicobeheer. In datzelfde jaar werd hij onmiddellijk gevraagd om toe te treden tot het bestuur van v.v. Hoeven, de club met drie natuurgrasvelden, en dat deed hij.

Goed huwelijk

V.v. Hoeven is sinds 1997 geprivatiseerd en had

zijn onderhoud in eigen beheer tot 2006. Vanaf dat moment besloot het bestuur dat er een stuk meer continuïteit nodig was op het gebied van onderhoud. Een deel van het bestuur was bekend met Bras Fijnaart. Daarmee ging de club om tafel om het maaien, bemesten en groot onderhoud bij uit te zetten. De club rolt, sleept, beregent met haspel en beregeningspijpen en ruimt blad met behulp van een eigen trekkertje en de nodige apparatuur. Zo'n zeven vrijwilligers zetten zich voor de dagelijkse klussen in. Het huwelijk tussen de club en Bras Fijnaart houdt sinds 2006 stand

en kan een gelukkig huwelijk genoemd worden. 'Bras Fijnaart heeft een verenigingshart. Bovenal weet het bedrijf zijn plaats. Zij realiseren zich dat wij geen specialistische kennis in huis hebben, maar zij maken daar ook geen misbruik van,' merkt Bakx op. 'Dat geeft vertrouwen.' Dat wil niet zeggen dat de club niets in de pap te brokkelen heeft. 'Het fijne aan geprivatiseerd zijn, is dat je zelf bepaalt wat er gebeurt,' legt het bestuurslid uit. 'Als we vinden dat de maaifrequentie omlaag kan, of dat er een maai-, bezand- of mestbeurt overgeslagen kan worden

omdat we met de rol willen blokken of de sleep willen toepassen die wij allebei zelf hebben, dan overleggen wij dat met Bras Fijnaart. We moeten als club scherp blijven op de prijs. Dat overleg verloopt altijd probleemloos.'

Gemeentebijdrage mooi gebaar

v.v. Hoeven ontvangt van de gemeente een jaarlijkse bijdrage voor het onderhoud. Daarmee ondersteunt de gemeente licht, maar bespaart te zijner tijd op ambtelijke uren. De bijdrage is onvoldoende om te reserveren voor de renovatie van opstallen of om natuurgras tot kunstgras om te vormen. Daarom is de club met de gemeente overeen gekomen dat de gemeente de omvorming van een natuurgrasveld tot kunstgrasveld realiseert. Dat is een mooi gebaar van de gemeente in tijden van crisis, vindt ook Bakx. De vernieuwing van de opstallen neemt de club grotendeels voor eigen rekening. Bakx: 'Volgens de berekeningen van de KNVB hebben we maar recht op de zes kleedkamers die wij nu hebben, aldus de gemeente. Maar wij vinden dat te weinig: we hebben zeven seniorenelftallen en meer dan twintig juniorenelftallen! Daarom nemen we de vernieuwing van de opstallen in eigen beheer. We zorgen voor acht kleedkamers met verzorgingsruimten, een nieuwe bestuurskamer en secretariaat.'

Aansporing tot hart voor de club

Het bestuur is in rap tempo tot actie over gegaan. De aanvraag voor een bouwvergunning ligt bij de gemeente en er zijn al tekeningen verzonden naar de bouwpartijen –die ook clubsponsor zijn- om daar berekeningen bij te laten maken. De positie van het bestuur is als opdrachtgever behoorlijk anders dan die van een gemeentelijke opdrachtgever. 'We sturen als clubbestuur aan op samenwerking tussen de partijen en de vrijwilligers,' vertelt Bakx. 'We willen niet dat zij elkaar het vel over de oren trekken, maar dat de zij allemaal de club een warm hart toedragen en in harmonie aan het werk gaan.'

Bestek

Samen met een clubsponsor heeft het bestuur een bestek opgesteld: hierin staan specifiek alle deelopdrachten, de materiaalkeuzes en de techniek in omschreven. 'We gaan binnenkort met de bouwcommissie aan tafel,' aldus Bakx over de voortgang van het opstallenproces. 'Dan kunnen we de prijzen van de verschillende bouwbedrijven vergelijken. De partij die het werk gegund krijgt, moet garantie verstrekken en is aansprakelijk

voor de risico's. In het bestek staat tevens een aantal uren opgenomen voor het toezicht dat de bouwer moet houden op de clubvrijwilligers.'

Vertrouwen

Wat is er volgens de bestuurder voor nodig om als sportvereniging zelfstandig en succesvol te zijn? 'Je moet als sportvereniging de beschikking hebben over de juiste mensen, maar daarnaast bestuurlijk vertrouwen hebben dat de vrijwilligers en bouwers het werk goed doen. Dat vertrouwen baseren wij op het werkverleden van de deelnemers en wij versterken dat door een goede band te creëren met zowel de vrijwilligers als de bouwers.'

Beter zelf doen

Is de club beter af zonder de gemeente? Bakx vindt van wel. 'We vinden het erg belangrijk om baas in eigen winkel te zijn en te bepalen wanneer er wordt bemest, gemaaid en wat voor soort groot onderhoud plaatsvindt. Het toezicht en aantal schouwen dat de gemeente vroeger hield op de accommodatie was ontoereikend.'

Vrijwilligers aansturen

Aansturen van vrijwilligers is anders dan werknemers in dienstverband aansturen, maar in de basis is de motivering hetzelfde. 'Het is belangrijk om het belang van de club aan de vrijwilligers duidelijk te maken, aan de hand daarvan uit te leggen wat er moet gebeuren en vervolgens te vragen wie dat kan doen.'

Politiek aanschrijven

De eerste uitdaging die Bakx in 2008 voor zijn kiezen kreeg, was de renovatie van het sportcomplex. Bakx ging er vol tegenaan en begon de gemeente aan te schrijven over de noodzaak van een vernieuwing. De club had er eerst een hard hoofd in 'daar zijn we al twaalf jaar mee bezig' was hun argument. Bakx zette door: hij bezit affiniteit met de politiek. 'Het is belangrijk om als sportclubbestuurder met de politiek mee te kunnen denken en constructief zaken op een rij te zetten in plaats van te klagen,' zegt hij. 'Pas daarna kun je de politiek tot daadkracht oproepen.' Over een jaar hoopt het bestuur de werkzaamheden afgerond te hebben. Dan ligt er, inclusief een kunstgrasveld, een vernieuwd sportpark voor tot en met de komende generatie.

Toekomst

Hoe ziet Bakx de toekomst van sportverenigingen die hand over hand zelfstandiger moeten

worden? Hij wil deze aanname even nuanceren: 'Ik zie een tweedeling in het land. Enerzijds overheden die taken afstoten, anderzijds gemeenten die de regie opnieuw naar zich toetrekken. Het laatste is het geval bij onze gemeente: zij is van mening dat zij contractvoordeel kan behalen wanneer zij een contract afsluit voor meerdere sportverenigingen.' Over de capaciteit van sportverenigingen is hij ferm: *yes, they can*. 'Ik maak me geen zorgen over de vrijwilligers. Die zijn er wel. Ik maak me eerder zorgen over de capaciteiten van de besturen om aan de vrijwilligers de aandacht te geven die op zijn plaats is. Je kunt een vrijwilligersteam niet bij elkaar houden met één vrijwilligersavond. Wat is wel belangrijk? Een schouderklopje, een worstenbroodje bij de koffie op maandagmorgen. Een bestuurslid moet *feeling* hebben met de vrijwilligers en hen regelmatig informeren over zaken die spelen binnen de club, zowel op sportief als op bestuurlijk vlak; zij zijn tenslotte in bijzonder opzicht betrokken leden die graag op de hoogte willen zijn van het reilen en zeilen van de club. Dan kunnen zij stoom afblazen en vragen stellen, samen kun je voor hen interessante onderwerpen bespreken, voelen of er draagvlak is voor de koers van de club en als bestuurslid kun je aangeven wat er die week moet gaan gebeuren. De contactpersoon onder de vrijwilligers neemt dan verder het contact op met Bras Fijnaart.'

Bestuurstaak

Bakx ziet een directe hoofdrol voor sportbesturen weggelegd als het gaat over het voortbestaan van de clubs. 'Besturen moeten binnen hun ledencontingent nu al een beroep doen op hun leden op basis van hun maatschappelijke ambities en talenten, waarmee zij wat voor de club kunnen betekenen. Er zit in elke club veel potentie, op zowel bestuurlijk terrein als op uitvoeringsterrein. Om de vrijwilligers bij elkaar te houden, moet het bestuur een toegankelijk en inlevend bestuur zijn en nuttig bezig zijn. Nuttig bezig zijn geef ikzelf vorm door veel buiten te zijn, op de club. In mijn ogen is er niets heerlijkers dan op een najaarsdag met de hark met vrijwilligers bezig te zijn en daarna een kop koffie te drinken in het clubhuis. Vrijwilligers vormen niet het probleem. De juiste aandacht voor vrijwilligers vormt het probleem voor de toekomst.'

Stuur of twitter dit artikel door!

Scan of ga naar:

www.Fieldmanager.nl/artikel.asp?id=17-4936